

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte

SCUMPETE

Din toate părțile ne sosesc știri foarte triste pe urma secetei ce ne bântue.

Pe unele locuri și recolta grâului a fost foarte slabă. Cucuruzul deja pe cele mai multe locuri este total nimic. Din cauza aceasta prețul bucatelor se scumpește din zi în zi. Deja la bursa din Budapesta prețul grâului vândut în mare se notează cu 10 și 11 fl., cucuruzul cu 7 și 7 fl. 20 cr., sēcara cu 7.80 și 7.95 fl., orzul cu 6.40 și 6.65 fl. per 100 kg. În Orăștie se vinde grâul cu 2 fl. 30 și 2 fl. 40 cr. ferdelul, cucuruzul cu 1 fl. 75 cr. Un car de fân se cumpără cu 30—40 fl. Crumpeni cu 80 cr. ferdelul mic, à 20 litre. Legume sunt foarte puține și scumpe. Singurul articol, carnea a scăzut în preț din cauză că vitele se vând pe nimica toată. O vacă sau bivoliță se vinde cu 30—35 fl., dar nici așa nu se caută.

Exportul cucuruzului din România s'a sistat. Țara noastră de acolo își acoperea în mare parte lipsa de cucuruz. Prin sistarea și oprirea aceasta se prevede că prețul cucuruzului se va ridica tot mai tare.

Să știe că în Ardeal cucuruzul este din care se nutrește țărâtimea, clasa muncitoare cea mai numeroasă.

În fața acestei scumpete nu-i ertat să stăm nepăsători, pentru-că ea este care apasă greu, mai ales asupra sērăcimeii amenințată cu foamete.

Să nu așteptăm ajutor dela nimeni, ci să ne ajutăm înși-ne pe cât se poate. De aceia noi sfătuim pe dnii preoți ca în conțelegere cu învățătorii în fiecare comună să conscrie din casă în casă lipsa ce se arată la singuraticile familii în bucate și nutreț până la

anul viitor. Datele aceste adunate și constatate se se supună unui grup de fruntași aleși anume, care în conțelegere cu antistiile comunale să judece și hotărască cum și de unde să și-le procure mai ușor.

Și până ce s'ar face acestea, fiecare familie să se mărginească la cele mai neapărat de lipsă, să nu facă spese zădarnice, să nu meargă la crâjme, unde omul ușor își uită de trebuințele familiei sale.

Cei cu lipsa de nutreț pentru vite, să adune tot ce numai se poate de pe hotar. Frunzele din facturi și copaci adunate și uscate pot fi folosite earna ca bun nutreț.

Așa făcând vom paraliza scumpetea și ne vom ajuta înși-ne de primedie.

Cum să ne apărăm contra lipsei de nutreț?

Cei mai mulți economi cugetă să se scape de lipsa nutrețului prin vînderea vitelor. Această cugetare însă nu-i corectă de-o parte pentru-că se lipsește de gunoii de lipsă la îngrășarea pământului, ear' de alta parte prețul vitelor este așa de redus când vînd mulți încât trebuie să vîndă pe un preț bagatel și prin aceasta să păgubește pe sine îndoit. Mai corect e deci ca economul să caute a-și acoperi după putința lisa nutrețului. Aceasta se mai poate face dacă vom îndelungi nutrirea vitelor cu nutreț verde până în spre iarnă târziu și dacă vom sămăna de toamnă astfel de sēmēnte, din cari la primăvară vom primi nutreț verde cât mai de timpuriu. Cine va sămăna la toamnă sēcără, mazere tomnatică, mazăroi amestecat cu ovēs, (bicău) acela va avea la primăvară de bună vreme, nutreț verde și bun. Sămănatul se va face la începutul lui Sept.

Să îngrajască în fine economii de paie și de pleavă, de tului și de ciocanii de cucuruz. La vreme de lipsă toate acestea se pot folosi cu succes la nutrirea vitelor, dacă

vor fi udate cu apă amestecată cu țărițe, sau în lipsa acasteia să va procura un fel de apă dulce (melassa) făcută din sirop de mieie pe la fabricile mari de zăhăr din străinătate, care de sigur că se va pune în circulație comercială îndată ce se va simți lipsa.

Reducerea prețului de transport pentru nutreț pe căile ferate ung.

Societatea economică comitatensă a comitatului Hunedoara sub numărul 112/1904 din 31 Iulie ne trimite o recercare prin care se face cunoscut că dl ministru de agricultură a îndrumat toate stațiunile căilor ferate ung. din țară îndepărtate de 50 km. dela frontieră, că cu privire la lipsa de nutreț prețul de transport pentru fân, paie și alte asemenea lucruri să fie redus așa ca de fiecare vagon de 10.000 kgr greutate transportul să se socotească la biletele singuraticice după clasa II. în mod redus. Și ca să nu facă abus de acest favor prin speculanți, cari umblă să facă negoț, din aceasta, societatea economică comitatensă provoacă pe cale publică pe toți economii noștrii, cari vor avea nevoie a face transporturi pe tren ca în sensul ordinațiunei ministeriale, să cură mai înainte adevărînță delu această societate a comitatului, pentru-că favorul de transport să va socoti numai la acele transporturi cari vor aclude și adevărînța aceasta.

Academia Română.

București, 1904 Iunie 26.

După lungi debateri, Academia Română, ținând seamă de indicațiunile date de către generalitatea scriitorilor și învățătorilor români din toate părțile, a modificat fundamental sistemul ortografic făcut de dânsa la 1880 și 1881, și a întocmit un mod de scriere mult mai simplu, întemeiat pe principiul fonetic de a scrie sunetele vorbirii prin anumite litere, fără considerațiuni etimologice sau gramaticale.

Nouăle regule ortografice sunt cuprinse în alăturata broșură.

Este un mare interes de cultură națională ca să ajungem cât mai curând la o uniformitate deplină în ortografia limbii noastre în toate manifestările scrise. Presa periodică este în întâiul loc chemată să contribuie la unificarea acestui element însemnat de cultură națională.

Spre acest scop, avem onorare a vă ruga să binevoiți a adopta și în organul Domniei-Voastre de publicitate ortografia întocmită de Academia Română, făcând să se publice în același timp și regulele admise de ea.

I. Kalinderu,
președinte.

D. Sturdza,
secretar general.

Întâia misiune specială ce s'a pus Academiei Române la înființarea ei, în 1866, a fost: «de a determina ortografia limbii române».

Din această cauză în cei dintâi trei ani ai activității ei, 1867--1869, cele mai îndelungate și adeseori foarte aprinse discuțiuni s'au făcut asupra ortografiei. Aceste discuțiuni au ajuns la sistemul de scriere votat la 13 Septembrie 1869.

După ajungerea celor doi latinizatori hotărâți, Laurean și Massim, la conducerea tinerei instituțiuni, ortografia academică a fost și ea tot mai mult latinizată, ca și limba până a ajuns la punctul culminat în cunoscutul «*Dicționarul*» dela 1871—1876. Lumea literară, scriitorii și publicul, nu au urmat calea arătată în această direcțiune.

Academia Română, reconstituită și înălțată, prin legea dela 1879, la situațiunea de Institut Național, a reluat, în anii 1880 și 1881, discuțiunile ortografice, a părăsit ortografia etimologică latinizatoare și a stabilit un nou fel de ortografie mult mai ușoară. În locul etimologismului latinizator s'au pus regule de scriere restrânse în marginile *etimologismului* român. Astfel s'a făcut un mare

pas spre unificarea scrierii în toate țările românești.

La 1895 s'au discutat din nou și s'au schimbat unele puncte din ortografia primită la 1880—1881, dar' principul a rămas același.

Publicul, scriitorii și învățătorii de toate gradele, în marea lor majoritate, nu a fost pe deplin mulțumit nici cu acest fel de scriere, și întrebunțau unii și cereau alții o scriere mai simplă, mai ușoară, întemeiată pe principiul fonetic.

În 1904, Academia, dând ascultare acestor dorințe, a făcut un nou și mare pas în dezvoltarea scrierii literare a limbii românești: a părăsit cu totul principiul etimologic și a primit *scrierea* în general întrebunțată în Regat *întemeiată pe principiul fonetic: de a scrie sunetele vorbirii prin litere adaptate ficcării*, fără a se ținea seamă, dacă sunetul care se scrie derivă dintr'altul schimbat din cauze fonetice

În paginile următoare se arată mai întâiu regulele stabilite astfel pentru scrierea românească, apoi se dă un dicționar ortografic, în care s'au adunat mai ales cuvinte asupra scrierii cărora ar putea fi îndoeală.

București, 11 Iunie 1904.

I. — În scrierea limbii românești se întrebunțază următoarele 27 de litere:

Pentru *Vocale* 8: a, e, i, o, u, ă, â, și î.

Numai în nume proprii străine se întrebunțază și y, ö, ü etc.: Stanley, Römerbad, Würzburg.

Pentru *Consonante* 19: b, c, d, f, g, h, j, l, m, n, p, r, s, ș, t, ț, v, x, z.

Numai în nume proprii și în cuvinte străine se întrebunțază literele și grupurile:

Kqu, ph, th, w: Kant, kalium, Quintilian, Aquitania, Philippsburg, Thionville, Thurgau, Wagner, White, Wiesbaden.

Nu se scrie: Mihalake, Sake, Take,

mai prețioase monumente ale artei naționale. Ear' averile hărăzite lor, ca și multor mănăstiri ale ctitorilor de mai înainte, — averi din cari s'a format, în cea mai mare parte, și marele fond bisericesc al Bucovinei, creat de fericit-pomenitul împărat Iosif II. — a asigurat bisericii și țării mijloace bogate de bunăstare și prosperitate.

Așa vieată de domn, nu era menită să se sfârșească fără ca ea să fie încoronată, după gloria luptei pentru cruce și după gloria faptelor păcii, și de gloria neatârării.

În Codrul-Cozminul, la 26 Octomvrie 1497, Ștefan înfrângând rufia suzeranului polon își cuceri neatârarea desăvârșită. Neînțelegerile ce au precedat această ruptură se arată curând după pacea încheiată de Polonia cu Poarta în 1489, pace prin care așteptatul ajutor dela puterea suzerană pentru recucerirea cetăților Chilia și Cetatea-Albă se dovedî ca făgăduință amăgitoare.

Când apoi, după moartea lui Matiaș Corvin, 1490, coroana Ungariei era disputată de Vladislav, fiul regelui polon, de Maxi-

equație, ci Mihalacke, Sacke, Tacke, ecuație. sau ecuație.

Se scrie însă: kilog-am, kilometru.

Numele proprii de familie române își pot păstra ortografia lor: Kogălniceanu, Kretzulescu, Kalinderu, Quintescu.

II. — În regulă generală fiecare literă reprezintă în scriere un anumit sunet al vorbirii și fiecare sunet al vorbirii se scrie printr'una și aceeași literă.

În practică sunt însă câteva abateri dela acest principiu general al scrierii:

a) literele *â* și *î* înseamnă amândouă ace laș sunet,

b) literele *c* și *g* reprezintă amândouă câte două sunete deosebite,

c) litera *x* reprezintă o grupă de două sunete.

III. — Literele enumerate mai sus reprezintă sunetele cuvintelor precum urmează:

Vocale.

a: ața, amar, ară, mare, țară, buna știă, adună, vedeă, auză.

e: cere, merge, cetește, vede, verde, șade.

= Diftongul *ea* se scrie *ea* (nu *é*): ceară, ceapă, se dea, se crează, neagră, dreaptă.

= Terminațiunea persoanei a 3-a a imperfectului verbelor în *-e* și *-eă* (bate, a vedeă) se scrie cu *-că* la sing. și cu *-eau* la plur.: el vedeă, ei tăceau, el băteă, ei mergeau.

î: înimă, pătîc, negri, afli, dormî turtî.

= Se scrie *i* (nu *î*) și când se pronunță semison (*i* consonantă), aflându-se înainte sau după vocală și formând diftong cu dânsa; asemenea și la sfârșitul cuvintelor după vocală sau după consonantă:

iară, iarnă, iarbă, roib, șoim, zertare doznă, aibă, uitare, uzmire, pzept, fier; i-am luat

noî, boî, doî, cei;

bunî, norî, mergî, frați, dreptî, fiî, fiiz, copiiî, vezi-î, bate-î.

FOIȚĂ

Despre Ștefan cel Mare.

Discursul dlui Dr. Dimitrie Onciul, profesor universitar în București, rostit la serbarea dela Putna în 3/16 Iulie 1904.

(Urmare)

(2)

În greaua luptă ce a purtat pentru cruce și neam, Eroul strălucește nu mai puțin și prin faptele păcii.

Cele 44 de mănăstiri și biserici zidite de el și bogat înzestrate, din cari 7 sunt în Bucovina, erau tot atâtea lăcașuri de cultură a neamului românesc, de învățatură creștinească și de întărire sufletească.

Literatura cultivată în ele, cea bisericească și cea profană, în care se distinge mai ales istoriografia prin analele dela Putna, scrise în această mănăstire, a fost întemeitoare pentru cultura literară din urmă. Arhitectura, pictura și odoarele lor sunt cele

milian de Austria, fiul împăratului german, Ștefan se declară pentru nobilul Habsburg. Maximilian știa să prețuiască amicia lui. El îi dădu plenipotențe extraordinare în Transilvania și provoca staturile transilvane să dea ascultare domnului Moldovei, imputernicit să primească, în numele lui Maximilian, jurământul de credință al Ardelenilor și să-i apere. Această apropiere a lui Ștefan de imperiul german și de casa Habsburgilor este o frumoasă probă de pătunderea sa politică, nu mai prejos geniul seu militar. Și este o minunată ursită a istoriei, în tainele ei nepătunse, cum augustilor urmași ai amicului seu cu vederi largi le-a fost destinat să ocrotească mormântul seu și fundațiunile sale pioase în această țeară.

Relațiunile lui Ștefan cu Polonia, devenite în acel timp ostile, au urmat să fie, și după recunoașterea lui Vladislav ca rege al Ungariei în urma păcii lui cu Maximilian, tot mai încordate, până când vechile legături de vasalitate fură rupte cu desăvârșire în Codrul-Cozminului. Pacea mijlocită apoi de

= Spre deoseire, acolo unde i final este întreg și intonat, se însemnează cu accentul grav (˘): a auzi, a lovi (vezi mai jos No. V.)

= Terminațiunea persoanei a 3-a a imperfectului verbelor terminate la infinitiv în *ă* și *-î* (a sări, a coborî) se scrie cu *-ia* la sing. și cu *-iau* la plur.: el săria, ei dormiau.

o: om, orb, Oprea, popor, noio, soc, somn, soro, o casă, spune-o, am dat-o.

= Diftongul *oa* se scrie *oa* (nu *o*): poamă, moară, doarme, moarte, oameni, toacă, toarce, cunoaște.

u: unu, ura, unsă, ușă, nume, bun, sună, negru, umplu, umplu, tăcu, făcu.

= Se scrie *u* (nu *ū*) și când se află înainte sau după altă vocală pronunțată s-mi-son și făcând diftong cu ea:

ou, nou, bou, sau, său, fu, teiu, altoiu, zăvoiu, vioiu; nuaua, noaia.

ă: sărăcie, mărunț, bătuț, bunădate, învăț, adevăr, tău, său, supărare, mă supăr, văd, împărat, rămas.

â - i: se scrie în două feluri:

a) Se scrie cu *â* în corpul cuvintelor: sânge, p'ânge, cântă, cât, atât, vânt, vânz, vânzare, haiâ, mormânt, cuvânt, când, rând, sfânt, — toate formele verbale terminate cu *-ând*: cântând, văzând, făcând mergând, urând (dela urare).

b) Se scrie cu *i* la începutul cuvintelor: în, înainte, încă, îng-r, încurc, încerc, îndoit, înnot, îi, îmi, îi, își, îi

Se scrie asemenea cu *i*:

1. În cuvintele compuse precum sunt: neîndurare, neînpăcat, preîntimpinat.

2. În terminațiile flexionare ale verbelor terminate în *-î*: a urî, coborî, hotărî, târî, urîm, coborîm, hotărîm, târîm, urîți, coborîți, hotărîți, târîți, urînd, coborînd, hotărînd, târînd.

(Va urma).

regele Ungariei fu încheiată în 1499, prin un tractat de alianță defensivă și ofensivă între domnul Moldovei și regii Poloniei și Ungariei ca aliați egali, alianță îndreptată mai ales contra Turcilor.

Secolul se încheie cu un rezultat din cele mai mari ale istoriei române; Ștefan, domnul Moldovei, după 43 de ani de lupte vitejești și de înțeleaptă domnie, intră într'un nou secol ca suveran singur stăpânitor, în neatârnavare recunoscută de suveranii de altădată ai Moldovei, încununat de glorie, admirat în câte-și patru părți ale lumii. Era un moment de înălțare cum neamul românesc n'o avuse până atunci și cum n'a mai avut-o de atunci decât în zilele noastre.

Când pe urmă, înainte de a se împlini patru secolii, glorioșul urmaș al gloriosului Domn conducea peste Dunăre vitejii României, ca să recucerească neatârnavarea țerei lor reinălțată din seculară umilire, umbra eroului dela Racova și Răsboeni, dela Baia și dela Codrul-Cezminului însuflețea inimile eroilor dela Grivița și Plevna, Rahova și Smârdan.

Răsboiul ruso-japonez.

De pe câmpul de războiu socesc iarăși știri interesante. Ele ne aduc vestea despre izbânzi nouă ale Japonezilor pe teatrul luptelor din Mandjuria, unde Japonezii străbat tot mai adânc.

Din însuși raportul generalisimului rus *Kuropatkin* ce-l publică mai jos, se vede, că la 30 Iulie toate trei armatele japoneze (conduse de generalii Kuroki, Oku și Nodzu) au început de-odată atacul general contra armatelor rusești. După trei zile de lupte neîntrerupte, *Japonezii au eșii biruitori pe întreaga linie*, ear' Rușii mult mai inferiori în număr, au fost siliți să se retragă și să-și părăsească pozițiunile, dând îndărăt spre basa lor de operațiune *Liaoyang*.

La frontul de miază-zi se știe, că generalul japonez *Oku* a bătut ariergarda Rușilor la Dașisao. Acum vine știrea, că a doua armată japoneză de sub conducerea generalului Nodzu și care s'a unit cu armata lui Oku, înaintează contra pozițiunii rusești dela Hayciöng, și a ocupat Simuciöng, situat la 20 chlm. spre sud de Hayciöng.

Lult mai însemnate sunt izbânzile ce le-a avut generalul *Kuroki* la frontul de mează-noapte. Se știe, că Kuroki plecând din pasul Motien, a respins în două rânduri pe Ruși și a ajuns până la Kutsia, de unde îi stă deschisă calea spre Mukden, inima Mandjuriei. Rușii și-au desfășurat toate puterile spre a împedeca pe Kuroki în înaintare. Ei au concentrat forțe însemnate la Kuolinciun și Yankulin și

Ș când chipul străbunului reapărea în bronz în capitala Moldovei, încunjurat de trofee din războiul independenței, România încoronată cu regala coroană de oțel îl salută prin glasul poetului care a cântat gloria lui:

- O, Ștefane!...
- Azi țeara mândră te primește,
- Purtând coroană de oțel.
- Tu, ce viteaz ai apărat-o,
- Primește-o!... Deamă-i s'o privești:
- Independentă ai lăsat-o
- Independentă o găsești.

Impreună cu țeara recunoscătoare, Istoria se închină lui.

Este răsplătit în istorie!

Și cât timp va fi sub soare suflare românească, numele lui preamărit va fi din veac în veac!

(Va urma).

Bibliografie.

A apărut Nr. 7 din «Convorbiri Literare» anul 38-lea 1904, cu următorul cuprins: D. Onciul. La ziua de 2 Iulie (1504—1904). —

s'au pregătit a aștepta aici pe Japonezi. La 30 și 31 Iulie Kuroki începă atacul contra Rușilor pe drumul spre Liaoyang, și după două zile de lupte crâncene, a ocupat a treia zi, la 1 August, amândouă pozițiunile rusești amintite mai sus. Dela aceste pozițiuni și până la Liaoyang, numai este decât un loc fortificat, și dacă Kuroki îl va ocupa și pe acesta, el ușor poate să atace Liaoyangul.

Despre situațiunea la *Port-Arthur* se știe pozitiv numai atâta, că Japonezii bombardează zilnic orașul. Fortăreața se ține însă cu vigoare

Eată acum știrile sosite despre luptele de cari făcurăm amintire:

Generalul *Kuropatkin* a adresat Țarului următorul raport telegrafic cu data de 31 Iulie:

Aztăzi trei corpuri de armată japoneze au reînnoit ofensiva lor contra frontului de sud al armatei noastre. Ariergardele noastre se apără cu energie până la aparițiunea forțelor inimice foarte superioare. Față cu superioritatea zdrobitoare a inamicului, trupele noastre se retraseră în mod gradat în direcțiunea dela Hayciöng. Un detașament al nostru a resistat cu succes până la orele 3 p. m., în apropiere de Simutzen, la ofensiva inamicului îndreptată contra flancului drept al pozițiunii ce ocupa la Kanhualin. Japonezii au avut mari pierderi.

Principalul corp al armatei generalului *Oku* s'a îndreptat aztăzi spre Simutzen și Hayciöng pe frontul dela Ost. Azi dimineață a început ofensiva Japonezilor contra pozițiunii dela Tka-vuan. În același timp inamicul a luat ofensiva și în direcțiunea dela Saimatza la Liaoyang contra trupelor noastre, cari sunt dispuse la Ost dela Hatziatza.

G. Murnu. Homer: Iliada, cântul XI. (trad. în hexametri). — Duiliu Zamfirescu. Spre Cotești (novelă). — D. Nanu. Stana (dramă inedită în versuri de Elena Văcărescu, trad.). — Sextil Pușcariu. Studii și notițe filologice, VIII. Sufixul-*ie*. — N. Volenti. Namouna (poezia orientală de Alfred de Musset, trad.). — Ciru Oeconomu. Din Rucăr (roman). — E. Hodoș. Gruea la însurat (baladă populară). — Al. A. Naum. Din Cronici (poezie). — N. Iorga. Ceva nou despre mama lui Ștefan cel Mare. — V. Pârvan. Însemnări de pe manuscrise vechi, II. — G. Murnu. Wilhelm Doerpfeld (schită biografică). — Al. A. Naum. Amurg de vară. Cântec (poezie). — N. Volenti. Primăvara. Toamna (poezii). — E. A. Pangrati. Ce-au făcut Universitățile noastre? (urmare și sfârșit). — I. Constantinescu. Considerațiuni asupra «Geografiei economice a României» de G. Gorceiu, profesor. — G. Bogdan-Duică. I. Bianu, Momente culturale (notiță bibliografică). — Bibliografie.

— Generalul *Kuropatkin* a mai adresat următoarea telegramă:

Frontul de Sud al avangardei stângi s'a retras la o scurtă distanță în direcțiunea dela Hayciöng, după o luptă crâncenă, aproape de statul Santcentsa după ce a schimbat de două ori pozițiunea sa.

Inimicul nu înaintează la ariergarda dreaptă, mărginindu-se numai într'o luptă de artilerie.

După rapoartele primite dela Simutcendela orele 6.45 sara din ziua de 31 Iulie, lupta a încetat în punctele ocupate de acest detașament. Trupele noastre și-au păstrat toate pozițiunile lor.

Detașamentul dela Ost se află la defileul Yanzelin. Șeful acestui detașament generalul *Keller*, așezându-se pentru a supraveghia operațiunile luptei în bateria cea mai expusă tirului artileriei inimice, a fost rănit mortal la orele 3 p. m., ear' după 20 minute a încetat din viață. Perderile noastre în această luptă dela 31 Iulie, nu sunt încă stabilite. Trupele noastre și-au păstrat toate pozițiunile lor.

Se telegrafează din *Tokio* »Agenției Reuteur« că, după o luptă de două zile, generalul *Kuroki* a bătut pe Ruși lângă *Inhuslikin* și *Janselin*.

Ziarele primesc din *Tokio* depeși după cari în ziua de 31 Iulie, prima armată japoneză de sub comanda generalului *Kuroki* a atacat pozițiile rusești situate în fața defileului *Motienlin*. Toate avantajile păreau a fi de partea Rușilor, cari ocupau pozițiuni foarte puternice pe coline și erau numericește superiori.

Lupta a început în zorii zilei și a durat până la asfințitul soarelui. Aripa stângă a armatei japoneze a înaintat, spre seară, spre centrul și aripa dreaptă a armatei rusești, ear' a doua zi de dimineată spre aripa stângă, unde a întâmpinat o împotrivire foarte crâncenă, care a durat până la orele 6 seara.

Japonezii au înaintat după amiază sub focul tunurilor rusești. Centrul armatei japoneze a pus mâna pe orașul *Thanuan* și pe pozițiile ruse, situate dincolo de acest oraș. După aceasta au fost ocupate printr'un atac cu baioneta, pozițiunile situate la dreapta și stânga acestui oraș. Rușii s'au arătat din nou inferiori Japonezilor, atât în ceea-ce privește tactica, cât și ca putere de împotrivire.

Ziarul »*Le Temps*« primește din *Hayciöng* depeșa următoare, cu data de 1 August seara st. n.:

De 3 zile armata japoneză continuă atacul seu viguros la Sud și Sud-Ost de *Hayciöng*. În ziua de 31 Iulie două diviziuni cu 60 tunuri au atacat *Simutcen*, pe care Rușii l'au evacuat. În seara de 1 August Rușii

s'au retras cu incetul spre Sud în urma unei violente bombardări a artileriei japoneze. Forțele japoneze par a fi în număr de 7 diviziuni, din care cea mai mare parte trupe proaspete și cu o artilerie foarte puternică.

Generalul *Kuroki* telegrafează următoarele amănunte asupra luptelor amintite.

Armata japoneză a luat ofensiva în ziua de 31 Iulie contra pozițiunilor rusești dela *Kuşulintzu* cele două și *Yankuling*, situate la Vest de *Montienlin*, la 25 Leghe de *Liaojang*.

Trupele rusești erau în număr de două sau poate de două jumătate diviziuni. Aproape de *Kuşulintzu* cele două flancuri ale armatei rusești erau bătute la sfințitul soarelui, iar' inimicul ocupând niște pozițiuni puternice, atacul a fost reluat a doua zi. Rușii au fost goniți din pozițiunea lor la amiază și au fost urmăriți. În același mod Japonezii au ocupat înălțimile dela *Yankuling*. Japonezii au luat și un număr oare-care de tunuri părăsite de Ruși.

NOUȚĂȚI

»*Reuniunea de agricultură din comitatul Sibiu*« — *premiată*. »Asociațiunea română pentru înaintarea și răspândirea științelor din București, a distins »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu« pentru cărțile editate în »Biblioteca Reuniunii« și expuse la expoziția aranjată de numita »Asociațiune« în 1903, cu diplomă, cu medalie de aur și cu medalie de colaborator.

La închisoare. Dl *Ioan Moța* din Orăștie, osândit la 2 luni închisoare ordinară pentru articolul »A murit Matia și cu el dreptatea«, și-a început la 1 August dedeapsa în temnița din Cluj.

Petrecerea de vară, aranjează curatoatul bisericii gr.-cat. *Mercuri*, în 10 August st. n. a. c., în pavilionul de vară din promenada Orașului. Venitul curat e destinat în favorul bisericii române din loc. Prețul intrării: de persoană 2 coroane, de familie până la 3 membri 4 cor. *Reghin*, la 26 Iulie 1904. Comitetul. Inceputul la 8 oare seara. Suprasolvirile se primesc cu mulțămintă și se vor cuita pe cale ziaristică.

Adunarea generală a 16 a a »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«, în conformitate cu hotărârea comitetului central al numitei Reuniuni, se va ținea în comuna *Reciu*.

Atentat. Nu de mult a fost ucis *Bobrikow* din *Finlanda* și *Andrejew* din *Caucas*, doi conducători ai Rusiei autorate. La 27 Iulie a urmat uciderea ministrului de interne *Plehwe*. Atentatul s'a întâmplat când sosea

cu trăsura în gara *Varșovia*. Bomba a rupt capul ministrului dela *trunchin*. Trăsura cu caii au fost prefăcuți în bucăți. Mulți oameni au fost răniți. Insuși atentatorul a fost vulnerat. Numele lui e tănuit. A fost deținut.

Hymen. Dl *Aureliu Crișan*, cleric absolut din *Godinești*, și-a serbat cununia Duminică, în 7 August st. n. a. c., în biserica gr.-or. din *Almaș-Seliște* cu *D-soara Mariașia Centu*. — Le dorim fericire.

Subvențiuni. Ministerul de agricultură a asigurat consiliul cultural al țării următoarele cvote de subvențiuni: 1 pentru încurajarea pomării 1250 cor., 2 pentru încurajarea prășilei de vite cornute 5000 cor. și pentru încurajarea prășilei de vite mărunte 1000 cor. Tot pentru aceste scopuri au fost prenotate pentru anul 1904 sume ulterioare de 1250 cor. 7000 cor. respective 1500 cor.

Petrecere de vară aranjează tinerimea română din *Turda* și împrejurime Duminică în 28 August st. n. 1904, în sala hotelului »*Europa*« din *Turda*. Cu ocaziunea adunării generală a despățământului XXIII. (*Turda*) a »*Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român*«. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. 60 fil., de familie de 3 membri 4 cor., peste 3 membri 5 cor. Venitul curat este destinat pentru biserica din *Turda-veche*. Ofertele marimonioase sunt a se trimite la adresa dlui *Augustin Rațiu*, stud. jurist *Turda* — și se vor cuita pe cale ziaristică.

Expoziția de vite de prășilă a 14-a Expoziția de vite de prășilă anuală a »*Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu*«, precum aflăm, în anul acesta se va ținea în frunțașă comună *Răhău*, din părțile *Sebeșului-săsesc*. Biroul Reuniunii s'a adresat de cu vreme frunțașilor din partea locului pentru constituirea comitetului aranjator local, pentru designarea comunelor, ce se se admită cu vitele la expoziție etc. Expoziția după toată probalitatea se va ținea în una din lunile de toamnă. Premii se vor împărți în valoare de 200 cor.

La fondurile »Reuniunii sodailor români din Sibiu« au mai dăruit următorii: *Neconsolabila doamnă Emilia Dr. Rațiu*, a binevoit a dăruit în memoria adoratei fiice *Dorina* și spre odichna sufletului ei suma de 50 cor., din care fondului de 20 bani, înființat pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor români 40 cor., ear' fondului văduvelor și orfanilor 10 cor.; dl *Iuliu Bardoșy*, inspector reg. de școale pens., din incidentul sărbării botezului nepotului seu *Caiu*, fiul căpitănului auditor c. r. din *Brașov* *Cornel Bardoșy* și al soției sale *Ileana n. Damian*, a dăruit fondului de 20 bani, suma de 5 cor.; la acest fond au mai dăruit d-na *Ana Petruț* și fica sa d-na *Anuța Soreanu* (*Craiova*), 2 cor.; »*Bilet de peron*«, *Dr. Lucian Borgia*, adv., *Ier. Preda*, director, *Alexandru Simo-*

nescu și Victor Tordisfani, fiecare câte 20 bani; protopresbiterul Hunedoarei, dl Avram P. Păcurariu, a dăruit »fondului de 20 bani«, »fondului vedaivelor«, »fondului Dr. D. P. Brăciunu«, la fiecare câte 2 cor., ear' la »fondul Darul de Crăciun sĂracilor nostri«, cor. 1-20.

— *Un culegĂtor tipograf romĂn a fĂ condiĂie numai decĂt la institutul tipografic „Minerva“ din OrĂstie.*

SFATURI DE TOT FELUL

Contra bouelor de gingii. CĂnd gingiile sunt umflate, se recomandĂ urmĂtorul mijloc simplu: Se cumpĂrĂ dela farmacie tinctura de mirhae. Intr'un pahar cu apĂ caldĂ se toarnĂ 8—10 picĂturi de tincturĂ și ne clĂtim gura. DacĂ amestecĂm puĂin cognac cu tinctura de mirhae si muind puĂinĂ vatĂ in acest amestec, care o

bĂgĂm apoi in mĂseauĂ gĂunoasĂ, putem liniști și durerea de mĂsele.

Cu sĂ scapi de bube in gurĂ și buze. — SĂ unge bubele cu lapte de var sau amestec de miere, oĂet și peatrĂ acrĂ, ori borax.

Dare de samĂ

despre ajutorul impĂrĂtit celor nenorociĂi prin foc in comuna Vaideiu:

1. I. P. S. Sa Archiepiscopul și Metropolitanul Ioan M-tianu in datĂ ce a luat știre despre focul din Vaidei, a și expediat la adresa subsemnatului un ajutor de 150 cor.

2. LĂngĂ aceasta a mai dĂruit »Ardeleana« institut de credit și economii 300 cor.

3. Dr. Aurel Vlad, deputat dietal și director de bancĂ la »Ardeleana«, 30 coroane.

4. Ioan I. Vulcu, comerciant 20 cor.

5. Vasile Domsa, protopp. 10 cor.

6. Dr. Aurel Oprea, Const. BĂicu, Ivan BrangĂ, Simion Corvin. Daniil David, senator, cĂte 2 cor.

7. Dela credincioșii bisericei gr.-or. din OrĂstie 14 cor. Total 534 cor.

Suma aceasta s'au impĂrĂtit, MarĂi in ziua de Sf. Ilie, 20 Iulie v., 2 Aug. n. 1904 la faĂa locului.

Au fost ajutoarați dintre cei pĂgubiĂi, dupĂ o impĂrĂire fĂcutĂ cu conlucrarea diui notar, judele comunal, parohul și invĂĂtorul comunal:

12 familii cu cĂte 25 cor.	=	300 cor.
9 » » » 18 »	=	162 »
10 » » » 12 »	=	120 »
1 individ 2 »	=	2 »

de tot 31 fam. și 1 ind. bĂtrĂn 584 cor.

Tot cu ocasiunea aceasta s'au impĂrĂtit și ajutorul dat de »SzĂszvĂrosi takarĂkpenztĂr« in sumĂ de 50 cor., prin dl notar comunal din Vaidei.

Pentru aceste ajutoare, in numele celor impĂrĂtĂși exprim cele mai calduroase mulĂumiri marimĂoșilor donatori.

OrĂstie, 22 Iulie 1904.

Vasile Domsa,
prottopresb.

— <— >

InsoĂirea „AGRICOLA“ din Hunedoara.

PuĂicĂm la alt loc al foii noastre bilanĂul anual al insoĂirii »Agricola« din Hunedoara, din care sĂ vede cĂ aceasĂ tinĂrĂ insoĂire, pusĂ pe temelii cu totul noue, face progrese imbucurĂtoare.

Ne invesclim, cĂ dupĂ nesuccesele incercĂri cu consumurile, s'au gĂsit pricepuĂi iubitori de economia poporului nostru, care ținĂnd seamĂ de starea, imprpjurĂriile și lipsele poporului nostru — au cĂutat și precum sĂ vede din rezultatele de pĂnĂ acum, au și gĂsit unele cĂĂri noue pe care se poate ajunge la o inaintare in vieĂa economicĂ a poporului nostru.

Felul de muncĂ al insoĂirii »Agricola« este cu totul nou și nu e de o formĂ cu a consumurilor — precum mulĂi au crezut la incept

InsoĂirea »Agricola« nizuĂte mult mai ales pe terenul afacerilor de bucate si apoi a inĂtrodus cu succes avansurile pe vite și pe preĂoase.

Ca sĂ se vadĂ felul muncii și cadrele in care sĂ mișcĂ activitatea insoĂirii »Agricola« pe terenul afacerilor cu bucate — extragem din raportul direcĂionii cĂtrĂ adunarea generalĂ urmĂtoarele:

»Azi putem afirma in deplinĂ convingere, cĂ afacerile de bucate din piaĂa Hunedoarei, cu extinsul seu jur, sĂ reguleazĂ in cea mai mare parte prin activitatea insoĂirii noastre. Cu jertfe materiale chiar, am nizuĂt sĂ aducem in consonanĂ preĂurile bucatelor din piaĂa noastrĂ, cu preĂurile pieĂelor și conjecturilor din țarĂ și așĂ sĂ nu inĂgĂduim ca speculaĂia sĂ realizeze cĂștiguri prea mari și ne-meritate.

»NizuiĂta noastrĂ a și avut succes, cĂci, cum ncici-odatĂ nu a fost in piaĂa de aici — preĂul cucuruzului, cu toate fluctuaĂile preĂului, pĂnĂ cu sfirșitul lunei Iunie a. c. n'a trecut peste 2 cor. 80 fil. pro mĂsura de 30 litri, fiind așĂ mai efin decĂt in toate pieĂele apropiate.

»In același timp insoĂirea noastrĂ, ca sĂ vinĂ și in ajutorul celor siliĂi sĂ cumpere bucate pe așteptare — a continuat și desvoltat insemnat noua formĂ de a acorda credite de bucate — pe cambii de escompt regulat și cont-corent acoperite cu vite.

»In anul al doilea al vieĂii insoĂirii noastre, afacerile cu bucate au luat un avĂnt imbucurĂtor de mare — dar' din circumspecĂie, am rĂmas in cĂ tot in cadrul micului negoĂ.

Anul de gestiune, care cadreazĂ pe deplin cu anul economic — a fost cĂt se poate de anevoios din punct de vedere al afacerilor de bucate, de-oarece abnormitĂĂile de timp din toamnĂ și seceta din primĂvarĂ și varĂ, a eschis ori-ce fel de combinaĂie referitoare la preĂurile bucatelor și așĂ a ingreunat f. mult acest ram de afaceri. Pe lĂngĂ aceste greutĂĂi, insoĂirea noastrĂ a avut sĂ lupte și cu o concurenĂ destul de puternicĂ — in piaĂa de aici — și cu toate acestea a realizat la afacerile de bucate un profit curat de K. 1760 20.

Peste tot insoĂirea a cumpĂrat

Cucuruz de K. 26519-92

GrĂu de K. 6899-52

OvĂs, trifoi și mĂzĂroi . de K. 1407-92

In total a cumpĂrat bucate de K. 34827-36

Din aceste a vĂndut:

Cucuruz de K. 18834-90

GrĂu de K. 6499-62

OvĂs, trifoi și mĂzĂroi . de K. 1407-92

In total a vĂndut bucate de K. 26742-44

Cu finea anului a avut in magazine 4614-92

și in »schlussuri« 3470—

— bucate de K. 8084-92

K. 34827-36

Din aceste afaceri de bucate a realizat un cĂștig curat de K. 1760-20.

DupĂ prevederile motivate, apropiatul viitor ne asigurĂ o și mai desvoltatĂ și mai rentabilĂ situaĂie in afacerile de bucate.

ConducĂtorii »Agricolei« — in frunte cu directotul insoĂirii dl Vasile C. OsvadĂ — dupĂ-ce au trecut peste greutĂĂile inceputului, nizuĂesc acum sĂ deschidĂ ușĂ insoĂirii lor pentru cĂt mai mulĂi țĂrani și sĂ impretineascĂ cu toloasele tovĂrĂșiei cercuri tot mai largi. Ca sĂ ajungĂ la acest rezultat eatĂ ce propunere fac in raportul cĂtrĂ adunarea generalĂ:

»DecĂte ori un țĂran mai binisor situat materialicește inĂrĂ in șirul clienĂilor nostri — il inĂdemnĂm sĂ intre in șirul membrilor — solvind de-cĂte-ori plĂtește vre-o ratĂ a imprumutului, o micĂ taxĂ (de 1 cor. ori 2 cor., dupĂ mĂrimea imprumutului) pe care o sĂ o folosim ca solvire parĂialĂ din quora subscrisĂ. CĂnd respectivul client-membru va avea solvite 10 cor., il liberĂm un titlu provisor dĂspre suma de 10 cor. Dela liberarea titlului, provisor il sĂ socot in interesĂ dupĂ suma plĂtitĂ, la sfirșitul fiecĂrui an, in proporĂia dividendelor CĂnd clientul va avea 5 titlii provisorii, aceia sĂ schimbĂ cu o quotĂ deplinĂ solvitĂ, in basa cĂreia i-se asigurĂ toate drepturile și ia toate obligamentele de membru regulat.

DacĂ cel-ce are titlii provisorii, inainte de a avea 5, sĂ re-trage din insoĂire, dupĂ capitalul depus primește și in interesĂ ca dupĂ depuneri.

In chipul acesta — in timp relativ scurt insoĂirea noastrĂ iși va mĂri capitalul inĂtovĂrĂșit, deschizĂnd tot-odatĂ și ușĂ pe care, fĂrĂ sĂ simĂ greutĂĂi, țĂranii nostrii vor inĂra ca membrii la insoĂirea, inĂfiinĂatĂ pentru promovarea intereselor țĂranilor și micilor industriași.

CĂnd spunem cĂ ne bucurĂm de rezultatele promiĂĂtoare insoĂirii »Agricola« dĂm expresie și dorinĂei de aceasta bunĂ insoĂire sĂ aibĂ in curĂnd multe tovarĂșe de muncĂ averea pentru binele poporului.

„AGRICOLA“

Insoțire economică de magazin și anticipații în Hunedoara — Gazdasági raktár és előleg szövetkezet Vajdahunyadon.

Bilanțul general — Zárszámadás

pe timpul dela 1 Iulie 1903 până la 30 Iunie 1904. — 1903. július hó 1-től — 1904. június hó 30-ig.

ACTIVA — VAGYON

PASIVA — TEHER

		Cor.	fil.			Cor.	fil.		
1	Cassa în număr — Készpénz			2627	48	1	Capital insoțit — Szövetk. alaptőke	33350	—
2	Cereale — Gabona	4215	02			2	Fond de rezervă — Tartalék alap	1108	91
	Cucuruz — Tengeri ^{in magazin — a raktárban} _{in Schluss-uri — köt-sekben}	3470	—	7685	02	3	Depuneri — Betétek	33264	21
	Grâu — Buza în magazin — a raktárban			399	90	4	Cucuruz în Schluss-uri — Tengeri köt-sekben	3470	—
3	Avansuri pe vite și lombard — Előlegek marhákra és lombárd üzlet			16015	48		(vezi Activa — lásd Vagyon 2 p.)		
4	Saldo Conti — Számlák			4314	01	5	Cont-curent și Reescompt — Folyó és visszámbla	37974	41
5	Cambii în portofoliu — Váltó tárcza			65844	—	6	Magaziile și casele proprii — Saját raktáraink és házunk	18000	—
6	Magaziile și casele proprii — Saját raktáraink és házunk			22416	35	7	Diversi creditorii — Hitelezők	14	30
7	Capital restant — Hátralékos alaptőke			9423	—	8	Interese anticipate trans. — Átmeneti elől. kamatok	464	50
8	Spese de fondare — Alapítási költségek. Amortisare — Leírás	1114	89	1000	—	9	Profit curat — Tiszta nyereség		4248
9	Mobiliar — Felszerelés	948	10	854	—			127646	33
10	Amortisare — Leírás	94	10	1316	05			4248	96
	Diversi debitori — Adosok			131895	29			131895	29

Eșite — Kiadások

Contul Profit și Perderi — Nyereség és veszteség számla

Intrate — Bevételek

		Cor.	fil.			Cor.	fil.
1	Interese — Kamatok pentru depuneri — betétek után	1585	30				
	pentru cont-curent și reescompt — Folyó és visszámbla után	2192	42	3777	72		
2	Contribuțiune — Adó directă — egyenes	312	78				
	10% după interesele de depuneri — 10% betéti kamata-után	158	53	471	31		
3	Chirie — Ház és raktár bér			689	46		
4	Salare — Tiszti fizetése			2817	19		
5	Spese — Költségek porto, tipărituri, luminat, încălzit, etc. — porto, nyomtatványok, világítás, tüzelés, st.			911	74		
6	Amortisări — Leírások din mobilier — a felszerelésből	94	10				
	din spese de fondare — alapítási költs.	114	89	208	99		
7	Profit curat — Tiszta nyereség			4248	96		
				13125	37		

Hunedoara (Vajdahunyad) 30 Iunie 1904.

Presidentul direcțiunii:

Avram P. Păcurariu m. p.

igazgatósági elnök.

Directorul executiv:

Vasile C. Osvadă m. p.

intéző igazgató.

Stelian Russu m. p.

contabil — könyvelő.

MEMARII DIRECȚIUNII — IGAZGATOSÁGI TAGOK:

George Rain m. p.

Leontin Ungur m. p.

Nicolau Macrea m. p.,

Nicolau Rimbaș jun. m. p.

Schmidt Feri m. p.

cassir — pénztárnok.

Conturile presente le-am revidat și aflat în deplină ordine. — Jelen számlát felülvizsgáltuk és teljes rendben találtuk.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE — FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Daniil David m. p.

Dr. Augustin Drăgăș m. p.

Dr. Vicor Bontescu m. p.

Manasie Iar m. p.

Constantin Dăncilă m. p.

president — elnök.

Cursul pieții din Budapesta
— in 4 August n. 1904 —

Per 50 kgr.		Per 1 kgr.	
Grâu . . .	10 70 — 10 85	Unt proasp.	0 00 — 0 00
Săcară . . .	8 — 8 10	Caș Emental	0 00 — 0 00
Orz	7 — 7 25	„ Groer . . .	0 00 — 0 00
Mei	0 00 — 5 90	„ Trapist . . .	0 00 — 0 00
Ovăș	7 35 — 7 55	„ Liptau . . .	0 00 — 0 00
Cucuruz . .	7 20 — 7 35	Brânz. de oac	0 00 — 0 00
Răpăță . . .	10 75 — 11 —	Bumbac bal.	0 00 — 0 00
Trifoi . . .	0 00 — 0 00	Portoc. lada	0 00 — 0 00
Lucernă . .	0 00 — 0 00	Lămâi „	0 00 — 0 —
Mohor . . .	0 00 — 0 50	Ouă (1440) lada	0 00 — 0 00
Măzărice . .	0 00 — 0 00		
Fasole . . .	0 00 — 0 00	Per 100 Litr.	
Mazere . . .	0 00 — 0 —	Spirit raff.	0 00 — 0 00
Mazăr. coj.	0 00 — 0 00	Spirit brut	0 00 — 0 00
Lințe	0 00 — 0 00	„ denat.	0 00 — 0 00
Păsat	0 00 — 0 —	Trevere . . .	0 00 — 0 00
Mac	0 00 — 0 00	Sligoviț . . .	0 00 — 0 00
Sēm. de in	0 00 — 0 00	Țuică	0 00 — 0 00
S. de cânep.	0 00 — 0 —		
Prune	0 00 — 13 —		
Lictar	12 50 — 13 00		
Untură . . .	50 00 — 50 50		
Slănină . . .	52 — 56 —		
Zahar brut	22 05 — 22 15		
Cafea lava	0 00 — 0 00		
Caf. Santos	0 00 — 0 00		
Caf. Portor.	0 00 — 0 00		
Per 100 kgr.			
Miere	0 00 — 0 00		
Ceară	0 00 — 0 00		
Nuci	0 00 — 0 00		
Cartofi roză	0 00 — 0 —		
Cart. galb.	0 00 — 0 00		
Ceapă roșie	0 00 — 0 00		
Usturoi . . .	0 00 — 0 00		
Piper n. . . .	0 00 — 0 00		

CURSUL MONETELOR

Galbinul	11 43
Napoleon d'or (20 franci) aur	19 09
20 Marce germane aur	23 52
Bilete germ. 100 Mărci	117 42
„ franceze 100 franci	95 52
„ române 100 lei	94 95
„ rusești 100 ruble	253 75
„ italienești 100 lire	95 50

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Dela 11-17 Augut n. 1904

Joi	11 Atel. Apoldul-mic.
Vineri	12 Murș-Oșorheiu.
Sâmbătă	13 Avrig.
Duminică	
Luni	15 Dobrițin. Deregneu. Săn-Pavel.
Marti	16 Voila.
Mercuri	17 Grosleul-mare. Ghernesig.

Calendarul vechiu și nou al săptămănei.

Dumuminea a 10-a Rus. glas 1 sft. 10.

Dum.	25 Adorm. S. Ana	7 Caietın
Luni	26 M. Erlomau	8 Ciriac
Marti	27 7 † M. Pantelimon	9 Roman
Merc.	28 A. Pohor	10 Laurentiu
Joi	29 M. Calinic	11 Tiburițiu
Vineri	30 Ap. Siia	12 Clara
Sămb.	31 S. Eudochim	13 Casian

Redactor-responsabil: **George Suciu.**

La „Pannonia” cafenea și restaurațiune din Orăștie.

Să afliă **Pelin de Verseez**,
excelent de bun și dulce **1 litr. 50 cr.**
Un pahar de **Bere 8 or.**

CUMPENE

pentru **comerțiu, industrie**
și **economie** solid și exact
lucrate, ofere spre cumpărare
I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană

VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)

La cerere se trimite catalog (228)
27-52 *ilustrat gratuit și francat.*

AVIS!

Se caută pentru mai mult timp

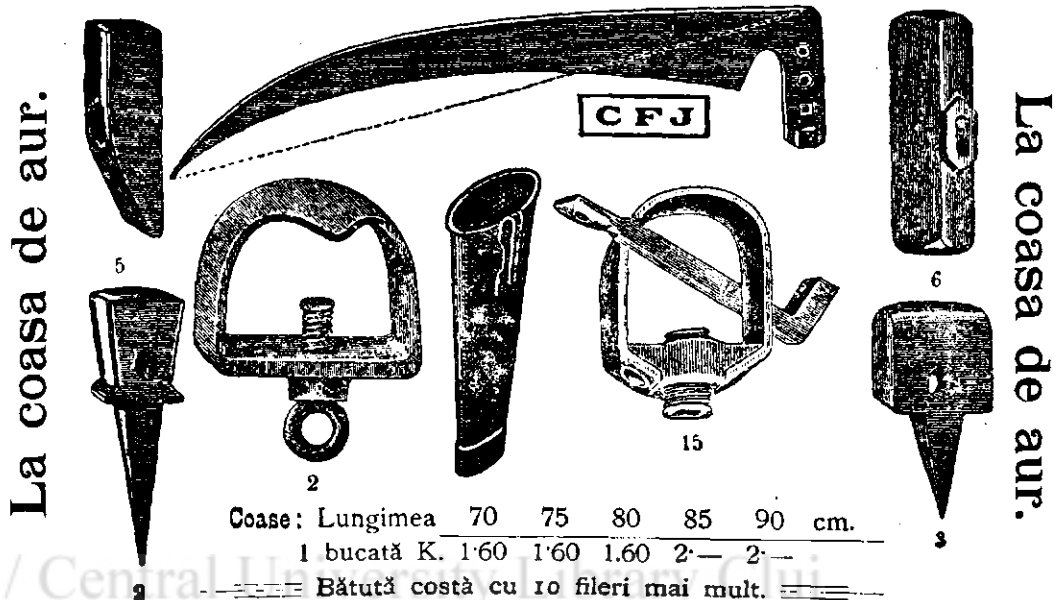
mobile de închiriat

pentru 2 odăi. 1-2

Informațiuni se dau la administrația »Bunul Econom«.

CAROL F. JICKELI, Sibiu (Nagy-Szeben).

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.

1 bucată K. 1 60 1 60 1 60 2 — 2 —

Bătută costă cu 10 fileri mai mult.

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb ori-ce coasă provăzută cu semnul **CFJ**, care nu ar corăspunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuițată. — Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. In decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute. —

La cumpărare de 10 bucați se dă o bucată pe de-asupra.

Coase de-acestea cu semnul **CFJ** să mai pot procura la firmele următoare:

Consum Verein, Heitau, Joh. T. Gross, Mühlbach, Regine Buchholzer, Katzendorf, Josef Graef, Schönau, Michael Ehrmann, Marktschelken, Michael Simonis, Langenthal, Carl Waldt, Bolkaes, Joh. Schlattner, K. isd, Joh. K. Schuller, Agneiheln, Jos. Schuster, Frauendorf, Andreas Nemenz, Reichsdorf, W. Prischak, Girlsan.

Nicovale, forma, fig. 2 3 Ciocane, fig. 5 à 250 300 Fig. 6 à 300 grame.
1 bucată K. —96 —96 1 bucată K. —86 —90 K. 1—

Nicovalele și ciocanele se vënd pe lângă *garanție pentru fiecare bucată*. Fiecare bucată, care s'ar dovedi sau prea moale sau prea tare, se schimbă.

Verigi de coase, pentru înțepenirea coasei Fig 7. Tocuri de cuți
smălțuite pe dinlăuntru și pe
dinafară 1 bucată
K. — 40

Cuți, dela 10 bani în sus, în variație bogată. — Indeosebi recomand: *Cuțile americane* 1 bucată K. —40. *Cuți de Bergamo* vinete-închise, cu semnul **CFJ** 1 bucată K. —80.

Toporiști de coase, obicinuie de lemn K. —44. — Toporiști pentru coase de holde (model întrodus de Julius Teutsch) 1 bucată K. —90.

Greble de fer pentru coasele de holde, pentru a le șirofa pe toporiștele obicinuie de lemn, (141) 1 bucată K. 1 30. 29-52

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: *Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.*

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

29-52

„AGRICOLA“

Însoțire economică de magazin și anticipații

(143) și-a început activitatea în 29—52

HUNEDOARA (Vajdahunyad).

Cancelaria și Magazinul însoțirii se află în casele proprii.

Însoțirea „Agricola“ cumpără și vinde produse agricole, cu deosebire: grâu, cucuruz, ovės, țărițe, etc.

Vinde bucate pe credit (pe așteptare). Acoardă avansuri pe bucate, efecte și prețioase (giuvaerice).

Primește aurării și argintării în afaceri de lombard și la acoperire de conturi-courante.

Primește depuneri spre fructificare cu 6%.

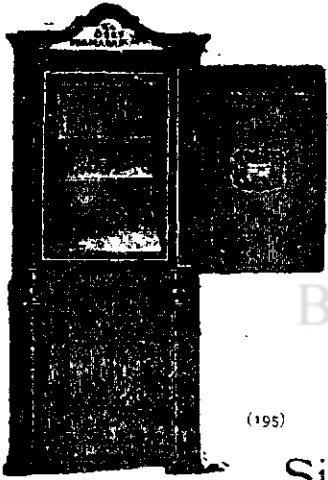
Mijlocește împrumuturi de bani pe amortisație.

Mijlocește asigurări pe viață și contra focului.

Vinde unelte și mașini agricole chiar și pe plătiri în rate.

In sfârșit îngrijește ori-ce afaceri comerciale de intermediare.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oțel

alui

(195) **R. ÖSZY** 29—52

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3. Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Vindecă și înviorează

Deosebită atențiune

rării, că acest aparat

de 20

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

e a se da împreju-

vindecă boale vechi

de ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângerei, anemie, amețeli, furturi de ureche, bătăie de inimă, zgârcituri de inimă, asma, auzul greu, zgârcituri de stomac, lipsa poftelor de mâncare, răceală la mână și la picioare, reuma, podagră, ischias, ulul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tracterie normă a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari pretuoc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacienț, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca și se trimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a prola aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului că aparatul meu nu e permis să se confundă cu aparatul „Volta“ deoare-ce „Crucea-Volta“ a fost în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost sfidat oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morbur cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V. strada Vadász 42 G. colțul strada Kalman.

Editura și proprietatea inst. tip „Minerva“

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

Împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai puțin interese, și anume pe termen de 10—70 ani cu 2% - 5%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 5—10 ani

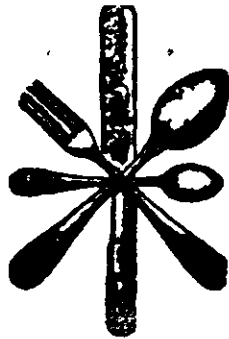
La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri, credit simplu și fără giranți, pe salare dela K 1800 mai sus.

La dorință scriem cu informațiunii, rugând marea postală.

(230) **„PECUNIA“** întreprindere de credit, 29—52 Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Cumpărare ocașională!

32 bucăți numai 6 fl.

În urma prea marelui deposit al unei fabrici de obiecte de metal, sunt îndreptat să vînd marfa acesteia în preț cu care se face. Spedez dară, până când depositul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța într'o bucată) din cel mai fin argint de gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai fin argint de gloria; 1 sitiță de străcurat

laptele și 1 sitiță de străcurat supa. — 32 bucăți cari costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos polcite. Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se înlocuiește cu cel mai sump argint, și ca unul fiecare să fie convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai dacă dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potrivit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Auffenberg's Centrale**

(236) 29—52 Budapesta VI., Strada Profeta nr. 5.

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mecanism american indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar, e durabilă, comodă și corăspunzătoare

La fiecare e de lipsă pentru iluminarea chililor, treptelor, ambitelor și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și vânătorilor pentru serviciu de noapte e tare acomodată; pentru turiști sunt indispensabile, pentru medici și moșo cu ocașionea vizitelor de noapte în fabrice,

morii, pivote și deșitate unde se păstrează materii explosive, sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea sunt neprețuite. Pentru economie este o bucurie. Nu sunt în urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe proprietari și economii îi pășeste de atacuri și joc; cu aceasta se pot să și noaptea în pod unde se păstrează mîrețul. — E sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 filei subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227) Se trimit cu rambursă de 29—52

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG** BUDAPEST, Strada Profeta 5.

Tip. Institutului tipografic „Minerva“ în Oraștie.